

Тази книга е документален разказ на един забележителен човек и християнин, прекарал седем години в българския концентрационен лагер в Белене. За какво престъпление? Едно-единствено - неговата вяра в Исус Христос и дързостта да свидетелства за Него.

И все пак тук ще открием не толкова спомените - кошмари за садистичен психически тормоз, изпълнени с болка и ужас, колкото една разтърсваща по своята нечовешка мощ и издръжливост вяра. Вяра, победила единствената жажда за живот и свобода.

Вяра, породила Божествена любов към човека, бил той приятел или враг.

Читателите на тази книга ще имат възможността да се запознаят с един от многото герои на вярата от XX век, равна на християните от първото столетие след Христа.

ВЯРА

ЗАД БОДЛИВА ТЕЛ

КИРИЛ ШЕМКОВ

Кирил Шемков

ВЯРА ЗАД БОДЛИВА ТЕЛ

РАДОСТ В СТРАДАНИЯ

трето издание

Габрово - 2014 г.

Издаването на тази книга стана възможно с помощта на искрени християни, желаещи чрез преживяното от автора да бъдат насърчени мнозина.

Бог да ги благослови!

ПРЕДГОВОР

Дълги години не написах нищо за преживяванията си в лагера „Белене“. Мнозина ме подканваха, но имайки предвид тоталитарния режим в България и възможните неприятности и проблеми, които щях да създам на много хора, а също и на църквата, отказах. Сега се радвам, че тази малка книжка е в ръцете ви!

Бих сметнал обаче съществуването ѝ за безпредметно, ако тя разказваше единствено за ужасите, които човек може да преживее в подобно място. Пък и не съм аз единственият, нито е единствена подобна книга. Ако обаче тя ви помогне да разберете как да отстоявате вярата си, как може дълго да се страда за Христос, без да се изгуби доверието в Него, как да се съхрани гръзновението, радостта, силата; ако повярвате, че е съвсем естествено и възможно един християнин да съжалява мъчителите си, а не да ги мрази – тогава тази книга оправдава съществуването си.

Надявам се също да не се породи у някои читатели нелепата мисъл, че смятам страданията за вярата като средство за спасение. Не! Те са само един от многото различни плодове на тази вяра, те са чест и привилегия за християнина, но в никакъв случай не освобождават човека от задължението да живее праведно и свято.

Искам да ви кажа още:

Вярвам от собствен опит, че „всичко съдейства за добро на тези, които обичат Бога и са призвани според Неговото намерение!“

Авторът

„Тогава Бог изговори всички тия думи,
като каза:“

....„Помни съботния ден, за да го
освещаваши. Шест дни да работиши и да
вършиши всичките си дела, а на седмия ден,
който е събота на Господа твоя Бог, да не
вършиши никаква работа... защото в шест
дни Господ направи небето и земята,
морето и всичко, що има в тях, а на седмия
ден си почина; затова Господ благослови
съботния ден и го освети“

(Изход гл. 20, ст. 1, 8-11)

„Ако отдръпнеш ногата си в събота, за
да не вършиши своята воля в святия Ми ден
и наречеш събота насада, свята на Господа,
почитаема и Го почиташи като не следваши в
нея своите си пътища, и не търсиши своето
си удоволствие, и не говориши своите си думи,
тогава ще се наслаждаваши в Господа...
защото устата Господни изговориха това“

(Исая гл. 58, ст. 13, 14)

УНИЖЕНИЕ

Бях задържан на 9 юли 1949 г. Органите на реда
дойдоха рано сутринта. След като претърсиха и ос-
тавиха дома ми в безпорядък, взеха ме със себе си „за
малка справка“. Заведоха ме в милицията и със само-
то влизане един служител подметна: „А, моя е, дето
лепи позиви против партията“. Изгледах го учудено,
без да кажа нещо. Разбрах, че е излишно. Бързо ми на-
редиха да седна на един стол и започнаха да ме стри-
жат. После донесоха отнякъде картон с цифри, ока-
чиха го на врата ми и започнаха да ме фотографират
в различни пози. С едно „Хайде с мене“ ме поведоха по
някакъв коридор, отвори се врата и последва коман-
да „Влизай!“. След мен ключалката щракна. Беше тъм-
но. Постоях малко прав, после попитах: „Има ли ня-
кой тук?“. Чух: „Доста сме, седни!“. Тъкмо седнах и
скочих. „Но тук има вода!“. Един глас ми каза: „Ето
единия край на кожата ми, седни на него“. Приех по-
каната с благодарност. След два – три кратки въп-
роса и отговора всички замълчаха. Не бях научен да
стоя без работа и за да съкратя времето, макар че
не бях гладен, извадих парче хляб, което предвидливо
бях взел от дома си и се опитах да ям, но не можах –
сигурно от „приятната“ обстановка. Понеже не зна-
ех какво да правя с останалия хляб, попитах: „Има ли
някой гладен?“. Тогава от мрака някой се обади: „Аз
не съм хапвал нищо три дни“. В тъмното подадох
хляба, без да видя лицето, нито да попитам за името
на този човек. Така мина денят, в мълчание и догад-

ки какво ли ще последва.

Късно през нощта вратата се отвори, едно късо „Излизай!“ ни освободи от „комфортната“ килия и след едно още по-късо „Качвай се!“, някаква много дълга открита кола ни понесе през плевенските улици по посока на гарата. Въведоха ни в една от постройките, която никога дотогава не бях забелязвал. Посрещнаха ни пак милиционери и от този ден цели четири и половина години гледах и се разправях само с хора в униформа. Започна проверка на имената и преброяване, което щеше да ме преследва до безконечност. Сержантът, който ни прие по списък, беше висок и як мъж. Изведнъж той се наведе до земята и аз, който бях зад него, разбрах, че вдига нещо тежко. Учудих се какво ли ще е, но когато чух и командата „Слизай!“, разбрах, че е капак на мазе. Това не беше слизане, а потъване в непроницаема тъмнина. Обхвана ме страх. Тревожеха ме въпросите: „Защо?“, „Къде?“. Полека, пипнешком, слязохме. И тук, както и в милицията, заварихме много хора, което разбрахме не с виждане, а с пипане.

През деня съпругата ми донесе едно одеяло и някои други необходими неща. Оттам ни натовариха във фургона и ни събраха от много ДС-та в Русе. Препяхме там и рано сутринта ни откараха на пристанището на Дунава, за да отпътуваме за Тутракан. Бяхме много, около 100 – 150 души. Милиционерите, страхувайки се да не би да избяга някой, гледаха да ни съберат всички на пристана и успяха, но бяхме натъпкани един до друг. Стоях по-напред и когато се обърнах да погледна зад себе си видях само глави – една до друга. И тогава ми хрумна мисълта: „Сигурно пристанът ще се счупи под тежестта на толкова

хора“. Бързо стъпих на дебелата греда отляво. Тъкмо направих това и се чу страшен трясък. Всички като във фуния се хлъзнаха в Дунава. Настъпи паника между загържаните, но още повече се паникьоса охраната ни. Мнозина излязоха мокри, някои си изгубиха багажа. Накрая ни вкараха в някакъв шлеп, който бе превозвал пясък. Затвориха ни в „най-люксовия“ параход на Дунава. На когото му върви – върви. „Прелестите“ на пътуването до Ножарево не могат лесно да се опишат – могат само да се преживеят.

РОБСКИ ТРУД

Първата събота отказах да работя и минах без всякакви неприятности. Втората обаче не ме оставиха в бараката. Излязох с другите, но не работех. Милиционерът, който ни охраняваше, се казваше, доколкото си спомням, Стефан. За да нямам неприятности с началника, той ме посъветва да се скрия в житото. По-късно научих, че майка му и сестра му били адвентисти. Третата събота се падаше 1 август. Било решено на тази дата да се пожъне всичко. За да бъде изпълнен планът, бях докарани лагеристи от околните ТКЗС-та.

Когато на сутринта отидохме на нивата, заварихме там същия милиционер. Попитах го дали ще ми помогне и тази събота. Отговори, че днес нищо не може да направи за мен, понеже комендантът по охраната на всички лагери в Тутраканско идвал лично, а той бил опасен човек. Точно когато каза това, в далечината се загаде началникът на голям хубав кон.

Свещеникът, моят бригаден, който чу Стефановите думи, започна да ми шепне: „Шемков, бързо започвай работа! Моля те, започвай да работиш!“. Отговорих му: „Допреди малко ми обещавахте, че ще ме освободиш от работа, а сега ме принуждаваш! Не се плаши, сам ще се оправя!“. Наблизо имаше царевица, висока колкото човешки ръст. Влязох там и паднах на колене да търся помощ и сила от Бога, понеже само Той ми остана. Това беше първият ми сблъсък с началник и аз трябваше да откажа послушание. Не зная колко съм се молил и как. Когато се изправих, стори ми се, че се връщам от груг свят. В същия момент началникът минаваше оттам и виждайки ме в царевицата, попита милиционера: „Какво прави оня там?“. Милиционерът нищо не отговори, нито аз. Началникът отмина и продължи надолу към другите бригади, които вече жънеха. После видяхме как засули коня към една купчина болни и как те се разбягаха като пилци пред него. Всички грабнаха сърпове и започнаха да жънат, забравили болестта при вида на побеснелия началник. Свършил там работата си, той се върна към нас.

Бях вече навлязъл в своята 37-ма година и бях проповедник. Когато приближи до мене, аз му козирувах (така ни беше наредено), казах името си и че съм по вероизповедание адвентист от седмия ден и не мога да работя в събота. Той малко иронично ми отговори: „Щом не работиш, няма да ядеш“. Тогава ние само за храна мислехме, понеже нищо и не ни даваха. Едно парче хляб и една чорба, в която нямаше почти нищо. В това време се обади свещеникът: „Господин началник, не съботата, а неделята е ден за почивка“. След тези думи разположението на коменданта към

мен се измени бързо. И както преди говореше и се усмихваше, сега се превърна в човек със змийски очи, готов да ме убие. Със сподавен глас ми каза: „Марш на работа!“. Когато разбра от държанието ми, че няма да тръгна, повтори заповедта си и налетя с коня върху мен. Аз нямах страх от коне, понеже три години бях служил запас в конна батарея. Вместо да побягна, бързо протегнах ръка, за да го хвана за поводите. Конят се изплаши от движението ми, изправи се на задните си крака и за малко не събори ездача си на земята. Оправяйки шапката си, която бе паднала на очите му, той ме напува, извади пистолета и ми заповяда да започна работа. Вместо да го послушам, казах: „Вие можете да ме застреляте, но нямате право да ме псувате. Ако бяхте видели майка ми, щяхте да се засрамите“. Той бе така ядосан, че ако можеше, би ме изял с очите си. Пребледнял от люта злоба изсъска: „Ще ми платиш за това. Запомни името ми, казвам се Николов.“ Аз също му се представих: „Може би и за вас е добре да знаете името ми. Казвам се Шемков“. Комендантът обърна коня си, отиде при милиционера и му нареди: „Да легне както е облечен в стърнището с лице към земята и да не мърда“ и отмина.

Това стана около 7 часа сутринта. Онази година имаше страшна суша. Житата бяха ниски, едва трийсетина сантиметра. Нощите бяха задушни, а денем ни изгаряше слънцето. Земята беше нажежена и мараня излизаше от нея. И ето, легнах с лице към стърнището. Колко време съм лежал така, не зная. Но в един момент усетих, че някой ме залива с вода и се видях легнал в царевицата – същата, в която сутринта се бях молил. Един гругар ме плискаше. Свес-

тих се. Разбрах, че съм получил слънчев удар, беше 13 часа. Милиционерът Стефан ми бе запазил чорбата от люцерна, на която няхах право, понеже не бях работил. Първата проба мина благополучно, страхът беше победен. Жътвата на пшеницата беше привършена, но аз пожънах нещо много по-ценно. Е, бях си осигурил и по-дълго „летуване“ по добруджанските ТКЗС-та и блатата на остров Персин.

Сбърках ли, че не се подчиних на заповедта да жъна? Не, понеже Бог лично бе дал заповед в събота да не се работи. Изборът беше пред мен и аз избрах послушанието към Бога с всички последствия от това, но и с всички благословения.

След жътвата ни изпратиха да работим в една зеленчукова градина близо до Тутракан. Гладът измъчваше всички ни. Два-три дни копахме захарно цвекло и понеже няхахме ножове, пък и трябваше да го ядем тайно, мотиките заместиха ножовете. Опитайте се да ядете сурово захарно цвекло, „посолено“ с доста пясък от мотиките, с които копаехме. Неприятният му вкус и пясъкът ни караха да го ядем на почивки. Сграда за спане нямаше и вечер ни вкарваха в едни дупки, където в горещините пладнуваха овце. Никой не почистваше дупките и ние бяхме принудени да лягаме направо върху нечистотиите. Дупките бяха малки, ние – много и всеки лягаше както може. Често, когато някой се събудеше, виждаше мръсните нозе на своя другар на гърдите или в лицето си.

В тези дни отгясно на врата ми излезе голям цирей. Дали гоиде от цвеклото или от бръснаря, който с един и същи бръснач бръснеше всички, без да го дезинфекцира, не знам. Започнах да вдигам температура. Всеки даваше съвети, някои го стискаха... И

стана така, че вместо един, санитарката от женския лагер извади 18 големи и дебели жила. Температурата ми се покачваше и трескав, със силни болки трябваше да лягам в нечистотиите на овцете без превръзка.

Един ден, преглеждайки ме, санитарката повика „шефката“ на жените с прикрит знак, че нещо не е наред с моя цирей. Шефката се обърна към нея и разгневена ѝ каза: „Голяма работа, един гаг по-малко“. Точно в този момент в стаята влезе един милиционер и като видя моя кървав врат и разтревожената санитарка, попита какво се е случило. Разбрал, че заразата е влязла вече в кръвта, обърна се към „шефката“ и каза: „Другарко, този човек ще умре, трябва веднага да се отведе в болница“. „Не мога нищо да направя за него! Ако искаш, води го при вашия шеф – той да се занимава с него“. Както бях – така – без превръзка, с кървав врат – милиционерът ми викна: „Съботянина, ела насам!“ и ме поведе при началника Гогов. „Другарю Гогов, този човек ще умре, трябва да го изпратим в болницата в Тутракан“. Той ме погледна и каза: „Нямаме никакво превозно средство. Чак в неделя, когато камионът кара зарзават за Тутракан.“ Този разговор беше в четвъртък. Как съм дочакал неделята? Изгарях от огън. Времето беше хладно, духаше вятър и аз стоях разгърден срещу вятъра, за да сваля температурата. Ако ми беше тежко денем, можете да си представите как съм прекарвал нощите. Свит в мръсотииите, без сън, обкръжен от спящото множество, което хъркаше, пшкеше, риташе и псуваше насън. С каква мъка съм дочаквал зората... Но дойде и неделята, хвърлиха ме на камиона върху зеленчука и ме закараха в болницата.

Дежурната сестра гневно попита съпровождащия ме милиционер: „Какво сте чакали досега?“. Той отговори с обичайното: „Голяма работа, един гаг по-малко“.

На другия ден дойде лекарят и след прегледа разтревожен даде нареждане да ми се поставят инжекции с пеницилин. Не минаха и няколко дни и по цялото ми тяло, на всяка пора, излязоха малки цирейчета. След два-три дни пеницилинът ги изгори и те изпадаха. Всеки ден сменях по два пъти превръзката, но въпреки това цели топки памук само след някоя и друг час бяха пълни с гной. Не се минаха дните на лекуването и още с превръзки на главата ме взеха от болницата и ме изпратиха на работа, без да има кой да се грижи за доизлекуването ми. По врата си още нося белезите на комунистическата „милост“. Ако не беше пеницилинът и съжалението на лекаря, който също като мен бил гонен от комунистите, съдбата ми щеше да бъде по-лоша и от съдбата на Йов. *Но човек не умира, когато искат хората или когато го нападат болести, но когато Бог позволи това.*

Гладът е страшен враг на човека. Ах, този проклет стомах! Когато започне да вика, трудно можеш да му затвориш „устата“! По-досаден е и от свадлива жена!

Хляба получавахме вечер и обикновено хората не можеха да заспят, докато не го изядат, а на сутринта си изпиваха чорбата без хляб. Как да си запазя поне половината от хляба за утре? Мислих, мислих и накрая ми хрумна една идея. Трябва да се сетя за нещо, което много обичам, да мисля за него и така да заспя, за да имам хляб за другия ден. И ето какво измислих. Преди войната бях мобилизиран за три годи-

ни в конна артилерия. През цялото време яздех коне и много обичах ездата. Завих се хубаво за спане, с фантазията си потърсих една много бърза кобила и ето – намерих я, възседнах я и започнах да препускам из една красива гора и... заспах. Спасих хляба за утрешния ден. Някои от другарите ме питаха как съм успял и аз им обясних. По такъв начин всяка вечер заспивах и хлябът за утрешния ден беше осигурен.

В БИБЛИЯТА НЯМА ДВЕ ВЕРИ

Знаете ли, че комендантът на охраната, който искаше да ме застреля и който ме накара да лежа в стърнището, та получих слънчев удар, по-късно стана мой помощник и защитник?

Първите шест месеца ме биеха почти всяка събота. После, след намесата на другарите, ми дадоха свобода. Аз обаче не можах да се възползвам от това, тъй като ме прехвърлиха в друг лагер. Но един брат на име Стоян, от Добрич, прекара в същия лагер цяла година, без да има неприятности за съботата. Сиромашът, умря при злополука с електричество. През есента на същата година, когато се върнах на втори обект (наказателния), не пожелаха да ми дадат свободна събота, въпреки че в началото на същата година бях получил това право. Плаках се на чиновника от Държавна сигурност и той ми каза да подам молба – той щял да я изпрати в министерството. Така и направих. След известно време ме повикаха при началника. Дошъл бе един инспектор от София и донесъл отговора на молбата ми. Това беше Николов –

споменатият началник на охраната на всички лагери. Той започна: „Ти си подал молба, ето го отговорът“ и ми подаде един лист. Министърът на всички лагери и затвори ми нареждаше да работя в събота. Върнах му листа с иронична усмивка. Инспекторът скочи: „Как може да се отнасяш така с тази заповед?“ Отговорих: „Аз не съм повярвал, нито съм обещавал послушание на вашия министър, а на Исус Христос. Кой е той, та да ми нарежда в кой ден да славя Бога? Само Бог може да прави това и Той го е направил веднъж завинаги“. Николов взе гумата и ми каза: „Малко ли си страдал, бе, Шемков, за тая твоя глупава вяра, не ти ли е достатъчно? Работи сега, докато си тук, пък като излезеш, пак си празнувай съботата!“ Отговорих му: „В Библията няма две вери – една, когато всичко е леко и свободно, а друга – когато е тежко, когато си в лагер. Така ли правехте вие, комунистите?“ Инспекторът скочи и започна да ми се заканва: „Ще видиш ти!“ Тогава му казах: „Какво ще видиш? Можете да ме затворите в карцера или да ме убиеете! Можете ли да ми сторите нещо по-страшно?“ Той се обърка и не знаеше какво да отговори. На тръгване им заявих, че тази заповед за мен няма никаква стойност и че ще продължавам да не работя в събота. Е, след някой ден ме затвориха в карцера, но и това мина.

Вече бях трета година в лагера – това беше най-дългият срок на наказание. Толкова ги държали само анархистите. Доиде ми наум да попитам представителя на Държавна сигурност в лагера. Когато му споменах за това, той ми каза да отида при него да видим какво може да се направи. От дума на дума стана въпрос и за моето семейство, за децата ми и в един

момент той ми постави въпроса: „Искаш ли да си видиш децата?“ Отговорих: „Разбира се“. Очите ми се насълзиха и той забеляза това. Веднага взе да ме разпитва какво са говорили анархистите, земеделците, но аз отговарях умно, без да издам никого. Виждайки, че няма да стана предател, той ми каза: „Шемков, още не си узрял да си отидеш от тук и да си видиш децата“. Отговорих му: „Ако този е пътят за излизане, той не е достоен за мене. Ще стоя тук като човек, но няма да си отида като предател“. Покъсно в София е докладвал, че много си обичам децата и съм се насълзил, спомняйки си за тях.

Не се мина много време и един ден, докато работехме на гигата, пристигна някакъв джип и веднага ме викнаха: „Шемков! Шемков!“ Всички другари взеха да ми честитят свободата, понеже такова търсене обикновено беше последвано от освобождение. Заведоха ме при един инспектор, който още с първите думи взе да се интересува от семейството ми. Аз мълчах и нищо не отговарях. Стана ми ясно, че това сигурно е във връзка с доклада на чиновника от Държавна сигурност, пред когото не сдържах чувствата си. „Ех, казах си, и вие знаете, но ще ви покажа аз на вас, душегубци“. На неговите въпроси защо не отговарям нищо казах:

– Вие ме питате за семейство и деца, но се лъжете!

– Как така? Нали жена ти се казва Мария?

Отговорът ми беше:

– Не.

– Ама как така, ето – венчан си в София в 1943 г. Всичко отпрекох.

– Но нали имаш две деца – Росица и Гошко?

– Не, лъжете се.

– Какво ти става, да не си полудял, че отричаш?

– Виждате ли жена при мене? Виждате ли деца при мене? Ако бяха при мене, тогава – да, но тук няма никой.

Той взе да ме заплашва и да злорадства:

– Ти никога няма да излезеш оттук, тук ще изгниеш, никога няма да видиш децата си.

– Слушайте – казах му – вие ми взехте жената, децата, здравето, но едно нещо не можете да ми вземете!

– Какво?

– Не можете да ми отнемете вярата в Исус! Тя ми трябва, докато съм жив. Но щом умра и тя няма да ми трябва. Вярата е в сърцето ми, оттам не можете да я извадите по никакъв начин!

Безсилен пред този факт, той започна отново да ме хули и да заплашва, че няма да изляза никога от лагера. Отговорих му:

– Има Един по-силен от вас, когато Той реши, ще изляза и вие не бихте могли да ме задържите.

– Марш! – само това можа да каже, нищо друго.

След време Сталин умря, лагерът беше затворен, аз излязох и ето – още съм жив и здрав. Слава на Бога за всичко!

ВТОРАТА МИЛЯ

Хубаво е, приятно е на човека, когато някой го търси, мило му е да се среща с него, но само при едно условие – това да не е милиционер от лагера – има да се потиш от неговите „любезности“. И ето, точно това ми се случи в Белене. Този милиционер се казваше Илия. Когато го виждах да идва към мен, се плашех повече, отколкото цар Ахав от пророк Илия. Не свалеше огън от небето, но мен огън ме избиваше от неговата „любезност“.

И моят Илия беше тих човек – все гледаше в земята, все замислен, дори очите си не вдига към тебе, нито пък си хабеше думите. Действаше по късата процедура. И ето, една събота пак ме насилваше да работя, но аз отказвах. Червендалестото му лице стана само още по-червено и ми каза: „Тръзвай“. Заведе ме на сто – двеста метра настрана, където теренът беше издълбан и образуваше нещо като фуния. „Събличай се!“ Съблякох се до кръста. Последва „Не мърдай!“. Умен човек, брей! В този улей духаше такъв вятър, а и времето беше облачно и ветровито, та имах чувството, че съм застанал пред мощен вентилатор. Това беше един от неговите първи „специалитети.“ Но най-много ме изплаши това, което се случи с моите гръдни мускули. Те започнаха да треперят, та дали да стискаш зъби срещу студа, или да се чудиш и маеш на това трепкане на мускулите, което не искаше да спре. Но изглежда, че и на моя „благодетел“ му стана студено, та едно късо „Обличай се“, прекъсна спектакъла. Явно обаче се бях излъгал –

на моя Илия му беше дошла нова гениална идея и ето, той побърза да я осъществи.

Дойдохме пак на мястото, където би трябвало да работя и моят човек изкомандва: „Лицева опора!“. Какво да правя, хайде да му доставя и това удоволствие. Чудя се аз какво ще последва? И ето, когато е добър човекът, какво ли не измисля. Огледа се наляво, наясно и по едно време извика: „Бръснаря!“ Бръснарят дотича. „Я го острижи този така, както стои в лицева опора!“. После разбрах, че докато вятърът ме духал, моят Илия видял, че косата ми е доста пораснала и да не би главата ми да не се освежи от хладния вятър, както и цялото ми тяло, бързо се погрижи да ме освободи от нея. Какво да отговориш на такова внимание? Само едно голямо „мерси“. Но представлението не завърши с това.

Последният номер надминаваше всичко досегашно. Заведе ме малко настрана, където имаше празна ръчна количка, накара един гругар да я напълни с пръст, след това се обърна към мен и каза: „Съботянина, я бутни количката само един метър, не повече!“. Гледам го аз и си казвам: „Кириле, този сигурно ти крои нещо, внимавай!“. Понеже нищо не сторих, той повтори нареждането си, като добави: „Нищо няма да ти стане, ако я бутнеш един метър“. аз отказах. „Абе, бутни я!“ И ми показа как. „Само един метър!“. аз все още нищо не правех. Побеснял от моето непослушание, той процеди: „Ама защо не искаш да я бутнеш? Защо? Кажу бе, защо?“. „Понеже ако я бутна един метър, после ще кажеш да я бутам цял ден“. Изпусва и грабна от бригадният една летва, с която измервах нормите на лагерниците и като започна да ме удря с нея по главата, изпочупи я. Сигурно в сво-

ята „любов“ моят Илия щеше да измисли нещо още по-гениално, но тогава готичаха другите двамата милиционери, които ни пазеха и ме отърваха от него. Както виждате, не всичките ни милиционери бяха еднакви.

Разнообразието не липсваше. Ако едната събота Илия се опитваше да ме пречупи, на следващата пък се залавяха други. Беше интересно, не можех да се оплача от скука. И ето, този път пак правехме някаква гига на военните и четирима милиционери от плевенското ДС, все високи и яки мъжаги, започнаха да ме съветват тази събота да работя, за да нямаме разпръви. Отговорих им, че в събота в никакъв случай не работя. Един от тях се обърна към мен и ми се озъби: „Какво си мислиш, че ще ти се молим ли?“. Всичките четирима си бяха отрязали дълги дебелите върбови клони, които по това време бяха много сочни и гъвкави и се увиваха като въжета, а бяха и тежки. Когато те докосне, прътът поляга по тялото и ударът е силен. След като ме обкръжиха от всички страни шефът ми каза: „За последен път те питам ще работиш ли или не?“. Отговорих: „Ако мислите, че като ме биете ще започна да работя, лъжете се. Ако не вярвате, започвайте!“ . Без да чака много този заг мен ме удари така, че полетях като топка към другия. Започнаха да се надпреварват кой по-ловко ще ме удари. Изредиха се по няколко пъти и най-после спряха – бяха се уморили. Казах им: „Хайде, защо спирате?“. Ококориха очи от учудване. Тогава повторих: „Вие не искате да разберете, че съм готов да умра за моята вяра. Ако мислите, че ще ме уплашите, лъжете се!“ . Един от тях ми извика: „Я се махай от очите ни, ако искаш работи!“ . Бързо се от-

галечих от тях. За тази събота „гимнастиката“ бе завършила. Правилото, което Исус бе дал: да носиш товара вместо една миля – две мили, те прави по-силен от неприятелите и ставаш победител. Хубаво е, че не бяха садисти, иначе нямаше така леко да ми на.

СМЯНАТА

Комунистите нямат доверие в никого, дори и в собствената си милиция. За да не се сприятелят с лагеристите, те сменяха пазачите милиционери на всеки 45 дни. И всякога бяха от различен окръг. Два-три дни преди да дойдат те, обикновено идваше капитанът на новата охрана, за да се запознае с лагера и със самата работа. На два-три пъти, когато новият командир пристигаше на обекта, някой от старите милиционери му разправяше за интересните или опасните лагеристи. Повикваха ме пред него и ме представяха. „Виждаш ли този? Той е съботянин“. Началникът обикновено не можеше да разбере какво означава това и тогава те му пояснявах, че аз отказвам да работя в събота. Капитанът обикновено свиваше вежди, а милиционерите, се смееха весело и се взираха в него: „Какво ще го правиш?“. Капитанът, правейки се на важен и строг, казваше: „Като взема сопата и започна да го налагам, ще видите как ще започне да работи!“ . Милиционерите през смях му отговаряха: „Знаеш ли какво казва той в такива случаи?“. Капитанът питаше „Какво?“. „Защо спряхте да ме биете?“. Когато разбереше, че не се плаша от бой,

той казваше: „Абе, в карцера ще проработи като попче!“ Тук милиционерите отговаряха: „Знаеш ли какво прави в карцера? Пее и не иска да излиза от него“. Разсърден, че не разполага с начин да ме накара да работя, обикновено началникът викваше: „Марш, да не те гледам!“, а милиционерите му удряха дружен, весел, победоносен смях. Но всеки от новите командири се стремеше да излезе по-кадърен от предишния и да ме накара да проработя. Имате ли представа тогава какво представляваше за мен всяка смяна на охраната? Дали ще дойде някой по-човечен или ще е някой по-жесток? Но аз помнех, че Исус Христос е победил греха и дявола, а на мен оставаше да побежда страха от смъртта, от тежката работа и от глада – много по-лесни неща. С Божията помощ те не са така страшни.

Работните обекти също често се сменяха. Щом свършихме единия, започвахме друг. А ако нямаше работа, винаги имаше какво да се прави по дунавските диги, които се късаха, когато се покачваше нивото на реката. Тези скъсвания трябваше да се запушват и дигата да се укрепява. Един ден дойде наредба: „Стягай багажа и се строй отвън! Ходом марш!“ И ето ни близо до село Белене. Там щяхме да копаем канали. Колко ли километра канали, малки и по-дълбоки, сме изкопали? Но накрая се заловихме с главния, където щеше да бъде и помпената станция, осигуряваща напояването. Този канал бе дълбок 7 метра, а горе широк сигурно двадесетина, ако не и повече. Настаниха ни във войнишки палатки, по 25 в палатка. Отговорникът по охраната, добруджанец, старши по чин, своего рода „умник“, реши да се залови с мен и да ме оправи, след като до тогава, в продължение на шест

месеца, другите не бяха успели с побоищата.

Отначало започна да се увърта около мен, да пита как като образован човек мога да се заблуждавам с такива глупости. Той в миналото помогнал на един свой роднина да се освободи от подобни измислици. Но тъй като спокойно отбих всичките му опити, той разбра, че с тази система на „свестяване“ няма да успее. Тогава обърна другата страница, засука ръкави и грабна моягата. Виждайки пред себе си една корава глава, която не разбира от съвети, той реши да ме изпрати по късата процедура в гробищата, там там да си почивам. Започна да ме бие от петък вечер, разбрал, че не работя след залез слънце, продължи в събота, а и в неделя, за да си отмъсти, че не е успял да ме накара да работя нито в петък, нито в събота. Петък вечер минах само с бой. Понеже на този обект нямаше карцер, спях в палатката заедно с всички. Но в събота вече бе измислил нещо и след залез слънце, след като безрезултатно опита всички начини, ме накара да цепя дърва цяла нощ. Трябваше да цепя червена суха върба с една тъпа секира. Понеже брадвата беше тъпа, тя отскачаше от дървото, вместо да се забие. Цепих цяла нощ, до 3 часа сутринта. После ме накара да му приготвя печката и ме освободи да спя, а в 5 часа трябваше да се става за работа. Започваше новият работен ден.

В неделя също работихме и след проверка другите отидоха да спят, а мен ме извикаха. Изведоха ме в тъмното отвън бараките. Бяха шестима милиционери. Шефът също беше там и той започна да ме разпитва: „Защо не искаш да работиш?“. На този въпрос толкова пъти вече бях отговарял, че в момента не намерих за необходимо да го правя отново. „Защо

не работиш, бе?“ – изкрещя той. Тогава, не зная как, му казах, че съм обещал. „На кого си обещал?“. Сега разбрах, че ще ме бие много, когато му отговоря и не казах нищо. „На кого се обещал?“ – и последваха удари. „Кажи, на кого си обещал?“. Тогава отговорих: „На Исус“. Когато чу това, той като че ли полудя. Рита ме, удря ме с пистолета по главата и накрая ми заповяда: „Легни!“. Зачудих се защо ли иска да легна. До тогава никога не бяха искали такова нещо от мен. Бяха шестима и един фенер, сложен на тревата, ги осветяваше доста добре. Забелязах, че зад гърба си един от тях крие кол изваден от ограда и че острието стърчи над главата му. Разбрах, че искат да легна, за да ме бият с кола. Обзе ме страх, че ще се разболея, и отказах да легна. Тогава старшината, който беше по-нисък от мен, подскочи, хвана главата ми с ръце и в същия момент друг ме удари по гърба с кола. Това се повтори много пъти. Почувствах удари зад дясното си ухо, после зад лявото и след това не помня нищо. Изглежда са ме ударили силно по главата и съм изгубил съзнание. Когато съм припаднал явно са ме били, газили, докато са се наситили. Виждайки да ми тече кръв от устата, носа и ухото, се уплашили, че ще умра и повикали лекаря. Той се опитвал по разни начини да спре кръвта. Колко часа е траяло това не зная, но от сведенията на лекаря, когото повикали след полунощ, излиза, че е продължило 5-7 часа. През нощта, по някое време, видях, че един милиционер ме подпират с ръце и ме питат дали мога да разпозная палатката, в която спях. Аз посочих една, но чух, че съм сбъркал. Пътят и влизането в палатката не си спомням. По едно време някой ми каза: „Ето, тук е твоето легло!“. Направих усилие да легна, но

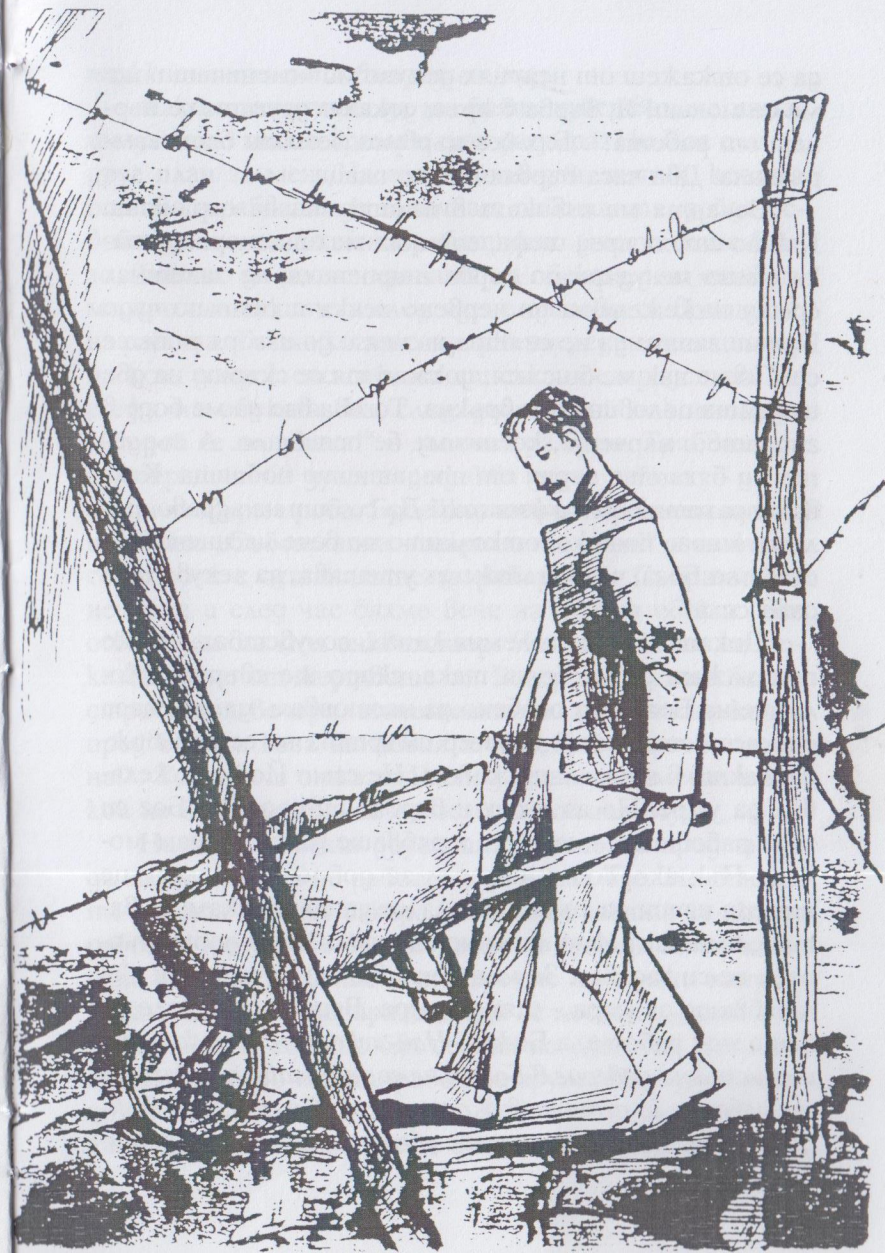
почувствах такива силни болки, че се смъкнах на земята и на лакти и колене пропъльзах до възглавницата. Чудех се защо всичко ме боли така страшно. Не можех да проумея откъде са тези болки. Дълго време ме мъчеше тази мисъл. Въртях и обръщах в паметта си събитията от деня и след дълги усилия си спомних, че ме биха в петък вечерта, в събота вечерта цепих гърба и в неделя вечерта ме биха с кола. Чудно, защо ми беше толкова важно да зная какво е станало с мене? Защо не ми беше достатъчно, че са ме били и затова всичко ме боли? Дали в такива моменти човек просто не може да се освободи от някои мисли? Бях така обхванат от важността на този отговор, че ако не бях успял да си отговоря, сигурно щях да полудея. Бог се смиле, припомни ми и ме спаси.

Сутринта чух тръбата за ставане. Трябваше да се приготвя за работа, но бях така слаб, че не можех да направя никакво движение. По-късно чух дежурния милиционер как се заканва, че ще ме научи да работя в събота и нареди да ме доведат в строя. С каква злоба се нахвърли върху мен: „А, не искаш да работиш, а? Ще работиш и още как ще работиш!“ – и последваха отбрани псувни. След малко тръгнахме. Аз едва се търтрех последен. Милиционерът, който ни охраняваше, ме съветваше да започна да работя, понеже явно са решили да ме ликвидират с бой. „Вижда се на какво приличаш, та ти си вече половин човек!“. Работното място беше близо и започнаха да разпределят задачите. Отговорникът на охраната каза на бригадните да ми дават работа, но по-далече от канала да не падна вътре и да се удавя и после той да отговаря за мене. Колко ли съм могъл да работя?! Чувствах се нито на небето, нито на земята. Ходех за

количката с малко пръст, която бях натоварил, но не бях на себе си. Не мина много време и ето го шефът, който организира побоя. Помислих си, че пак е дошъл да ме бие, понеже го чух да пита къде съм. Той ми каза да оставя инструментите и да се прибера в палатката си. Настигна ме и ми заповяда да не излизам от нея, а ако трябва да отида до тоалетната, да чакам да ме заведат. Криеха ме, да не би да се разнесе вестта за побоя.

Същия ден, около пладне, дойде милиционерът Илия, който най-често ме тормозеше и ме попита: „Ти защо си такъв, бе?“. Аз мълчах. Той беше един от тези, които ме биха. Пак повтори въпроса. Аз пак мълчах. Отново ме попита, започна да ме удря и да вика: „Кажу, бе!“ . Отговорих, че ме е била милицията. Той изкрещя: „Какво, милицията ли?“. И като ме грабна, би ме с ръце, рита ме – до насита и после ме остави. Не мина и половин час и пак дойде и ме попита същото: „Защо си така, бе?“. Разбрах, че иска да кажа нещо друго – не трябва да издавам, че ме е била милицията. Това бяха комунистически хитрости, за да се подсурият, ако случайно дойдеше някоя комисия.

Дойде следващата събота. Самичък, без проповед, без богослужение, целият черен от бой, отникъде помощ – какво да прави един християнин, ако не да се моли? И ето, коленичил съм и се моля. Но когато свърших и се изправих, забелязах, че платното на вратата се люлее и разбрах, че някой ме е наблюдавал. Не зная колко време е минало, откак отново бях коленичил (как не съм се сетил да се моля седнал, за да не бие на очи!), но изведнъж някой ме сграбчи за яката на шинела, извлече ме от палатката и ми каза: „Ние те бием за тая твоя глупава вяра, а ти вместо

да се откажеш от нея, цял ден ще ми коленичиш и ще ми се молиш! Я, върви в кръг, докато другите се върнат от работа!“. Бях без цървули, земята беше замръзнала. Два часа вървях бос по плаца.

Вечерта ме извикаха в палатката на охраната. Както стоях пред шефа, един от милиционерите така силно ме удари по гърба с цепеница, че залитнах срещу нажежената до червено печка и само по чудо Бог ме запази да не се опра на нея и да изгоря ръцете си. После пак ме би с нея, докато тя се скърши на две и едната половина отхвъркна. Тогава взе да ме бодне в гърдите с парчето, което му бе останало. А гърдите ми бяха още черни от предишните побоища. Каква страшотна болка изпитах! Да си бит на здраво тяло бе много по-леко, отколкото по вече насинено. Но слава на Бога, че Той може да утешава, да лекува и да дава сила!

Докато бях на големия канал, почувствах, че ако продължат да ме бият така, скоро ще свърша. Молях се на Бога, без особено да настоявам, да ме спаси от този старшина. В лагер смъртта не се ненавижда, както в нормалния живот. Не само Йов е пожелавал да умре. Но аз знаех и вярвах твърдо, че Бог си знае работата – само аз трябваше да си гледам моята. Пък ако Той е намерил за добре да оцелея, ще намери начин да го стори. Аз ли да си блъскам главата: „Ама как? Има ли шанс или няма?“. Подобни въпроси не си задавах. За мен беше важно да устоя и ако трябваше да умра – щях да умра. Всичко останало не беше моя работа, а Божия. *Най-леко се живее, когато имаш пълно доверие в Бога и не се занимаваш с Неговата работа. Където не виждаш никакъв изход, Той вижда хиляда. Щом имаш това убеждение, имаш и в най-*

тежките моменти вътрешен мир.

Както зачестиха да ме бият, чувствах, че нямаше да мине много време и щях да умра. Но Бог е имал друг план за мен. На следващия ден, петък, когато отново трябваше да започнат побоищата, дойде освобождението. Понеже работното място беше близо, вместо да носят храната на обекта, ние отивахме при палатките и след ядене отново се връщахме на работа. Тъкмо когато тръгвахме, един милиционер на кон, донесе със себе си списък и се представи на шефа на обекта. Не след дълго той изкомандва: „Строй се по двама!“ и започна да брои. Трябвало да се изпратят 60 души за някаква друга работа – да се гради язовир за риба. Броейки, шефът прекъсна за миг и извика: „Съботянина – марш и ти там!“ и аз бързо се строих с останалите за рибарника. Събрахме си нещата и след час бяхме вече на другия обект. Бях освободен от моя инквизитор. Но дяволът не се отказва лесно от жертвите си. Вечерта, когато бяхме строени за вечеря, мъчителят ми дотича на кон и пред всички каза на новия шеф: „Дај ми съботянина!“ Той обаче отказа. Господ беше се намесил и никой не бе в състояние да осуети волята Му.

На новия обект другарите настояха пред шефа да ме остави да не работя и да не ме бие. Но втората събота той ме изкара навън и се закауи, че ако не работя, ще ме бие. Имаше големи купища земя, изкопани от багери и ние я товарехме на селски каруци, които бяха мобилизирани, за да се построи дигата за рибарника. В събота бях седнал на един от тези купища, близо до моята работна група. По едно време другарите ми викнаха: „Шемков, иде твоят нов бияч!“ Не мина много време и ето го новият шеф с ед-

но късо дърво в ръцете. Попита: „Работи ли съботянинът?“. Слязох от купа и отговорих: „Не“. „Защо не работиш, бе?“. Вече очаквах да започне „гимнастиката“, когато един от моите другари се обади: „На какво прилича това? България няма да пропадне, ако един човек не работи един ден“. Милиционерът само ме погледна заканително и се отдалечи, без да ме бие. Същата вечер главният шеф на всички обекти дойде и заяви, че няма да ме карат да работя в събота. Но от това разрешение не видях много полза, понеже наскоро ме прехвърлиха в Ножарево и там борбата за съботата продължи.

Преди да ме прехвърлят на рибарника и да се освободя от моя заклет инквизитор, се случи нещо интересно. Докато бях още черен от побоищата, ни изпратиха да товарим коноп. На всеки лагерник се падаше да натовари по една каруца. Конопът виреше много добре на острова – беше висок повече от два метра. Стръковете бяха дебели като бастуни и сноповете – големи и тежки. За да ги вдигнеш се изискваше голямо напрежение на мускулите, а моите бяха смазани от побоищата и всяко усилие предизвикваше страхотни болки. Докато ги товарех в каруцата, изглежда несъзнателно съм степенел. Селянинът, който седеше в колата, по едно време ме попита: „Защо изпъшкваш, когато вдигаш снопа?“. Без да му отговоря нещо и прикривайки се, да не ме види милиционерът, откопчах ризата си и му показах черното си от боя тяло. Тогава той ми посочи място, където да се скрия от погледа на милиционера и каза: „Аз ще натоваря колата, ти стой там!“. Бог намира начин да облекчи страданията, когато надвишават нашата сила. Слава Му за това! Заплаках, че се намери ед-

но същество да покаже съжаление към мен, наглед изоставения от всички, но не и от Бога.

Човек никога не трябва да се отчайва и да смята, че никоой не мисли за него. Ако трябва, Бог ще намери някой добър самарянин, за да мине покрай него и да му донесе балсам за душата, утешение и помощ. Само не се отчайвайте, не роптайте и не обвинявайте Бога!

Никога не бях и помислял, че някой извън България ще узнае за побоищата, които ми нанасяха, а то какво излезе? Без да имам каквото и да е участие в това, някой от лагера разказал пред представители на радио „Свободна Европа“ какво е ставало и как са ме били, и как не са успели да ме накарат да изоставя своята вяра. Името на този някой един ден, ако не тук, на Земята, то в небето сигурно ще узная. Радиостанцията се заела да разгласява и да си създава от моя случай материал против режима в България и да подканва българите да се държат като мене. За тази пропаганда платих скъпо. Престоят ми в лагера продължи седем години и побоищата бяха повече. Но всичко има край, страданията също.

ЧУДОТО

Още от първата година управителят Гогов ми се заканваше, че някоя нощ ще ме остави гол „да ме изядат комарите“. Минаха две години. Едно лято на острова имаше особено много комари. От тях не можехме дори да дишаме свободно. Влизаха навсякъде – в носа, в ушите, в ръкавите. Беше по време на жетвата. Когато една събота отказах да жъна, Гогов нареди същата вечер да стоя съблечен до кръста сред комарите. Милиционерът, който щеше да ме пази, си бе сложил ушанка и бе вързал тюл върху нея. В ръката си имаше много клонки да се брани с тях, а аз трябваше да стоя мирно, без да мърдам. Цял живот комарите са ме яли и ако вечер в стаята ми има дори само един, не мога да заспя, докато не го убия, иначе цяла нощ ще ме смуче. А, ето, сега трябваше да стоя гол, без да мърдам, докато във въздуха бръмчаха безброй пълчища. Какво ли страшно мъчение ме очакваше, а може би и смърт! Но Бог, Който затвори устата на лъвовете, може да направи това и с комарите. Нито един не ме ухапа! Страшно задушна беше тази юлска нощ, но аз чувствах около мен един тих вятрец, като че ли някой с голямо ветрило ме охлаждаше. Така стоях прав до 2 часа през нощта. После милиционерът ми каза: „Облечи се!“. Започнах да се обличам, но по едно време чух: „Обаче в събота ще работиш!“. Отговорих: „Не, няма да работя!“. „Тогава съблечай се!“ . Съблякох се отново и останах прав някъде до четири часа сутринта. Милиционерът пак

ми каза: „Обличай се!“ Не се облякох и продължих да стоя прав. Той скочи на крака и сърдит ми изкрещя: „Защо не се обличаш?“. „Пак ще кажете, че трябва да работя в събота“. „Абе, обличай се и ми се махай от главата да не те гледам! Ако щеш работи!“ Слава на Бога, че ме спаси от комарите, иначе сигурно щеше да е страшно!

За Бога нищо не е невъзможно. Мисля си за лъвовете в случая с Данаил. Дори да са били пет, десет, светлината на ангела ги е държала в респект. Все пак обаче лъвът притежава повече интелигентност от един комар. Но на тези милиарди насекоми и да им кажеш: „Хей, този тук няма да го хапете!“, пак ще налитат облак след облак и колко ли пъти трябва да се повтаря тази команда? Виждате ли, аз не мога да си обясня как Бог ме е спасил. Но го направи! И мисля, че моите другари в палатките са били изпохапани, както всяка вечер, но мен не ме ухапа нито един. Приех всичко спокойно, като че ли не беше нещо страшно. Когато милиционерът ми каза: „Съблечи се!“, аз се съблякох без роптание. И чудно, наистина не изпитвах страх, въпреки че вече две-три години ме заплашваха с комарите. Не мога и сега да си представя какъв ужас би било, ако ме бяха нападнали тези безбройни пълчища. Вярвам, че Бог е знаел и затова ме е избавил. *Никога не забравяйте, че Той знае, вижда и всякога може да помогне, ако прецени за необходимо. Ти върши своя дял, а остави на Него Той да върши Своя! Никой не е в състояние да Му попречи.*

СВИДЕТЕЛ ЗА ХРИСТОС

В лагера имаше 25 православни свещеници, 40 католически, 40 мюсюлмански ходжи и 12 протестантски пастори. Нито един от тях не посмя открито да изповяда вярата си: да откаже да работи в неделя или в петък (мюсюлманите), на Великден или на Коледа, или в дните на някои светци. Само аз, с Божия помощ, през цялото време отказвах да работя в съботен ден и не си позволявах да ям свинско, когато знаех, че е такова. Мюсюлманските ходжи, докато не работеха, не ядяха свинско, но когато започнаха да работят, всички ядяха и казваха, че в подобни случаи техният Коран позволявал. След много години прочетох в Корана и действително, Мохамед позволявал да се яде свинско в тежки моменти. Този бог не може да помага всякога и тогава трябва сам да си помагаш.

Един път гладът така ме нападна, че в момент на слабост реших да хвана една жаба и да утоля глада си. И действително, намерих една, хванах я, убих я, изчистих задните ѝ крака и я поднесох към устата си. Гледах я известно време, спомних си, че съм издържал почти четири години и въпреки глада и страданията съм останал жив, та сега ли да се омърся с това парче жабешко месо? Стиснах силно жабешките бутчета в ръката си, та костите им се счупиха, хвърлих ги с всичка сила на камъните в поточето и си казах: „Ще умра, ако трябва, но няма да се омърся!“. Победих страшния вик на стомаха за храна!

„Мълчи враже ненаситни! Няма да те слушам!“. Ах, какво страшилище е гладният стомах! Само в лагера човек може да го опознае напълно. Хората ядяха жабите живи. Милицията не им позволяваше да запалят огън, за да ги опекаат или да ги чистят. Жабите мъргаха и хората ги ядяха!

Веднъж островът беше наводнен от Дунава. Нямахме работа, с която да ни мъчат и за да разнообразят живота си, извикаха ме и ме насилваха за кой ли път да работя в съботен ден – деня Божи. Повикаха ме в 9 часа и ме биха, измисляйки всякакви начини за мъчение. Отказвах! Заведоха ме в една канцелария. Там един от биячите взе да се приближава и скоро се допря до мен. Какво ли искаше да направи? Мозъкът ми работеше трескаво. Сетих се, че иска да ме удари отдолу. Приготвих коляното си и в момента, когато искаше да ми нанесе удара, неговото коляно бе посрещнато от моето. В яда си, че съм осуетил плана му, той ме удари страшно с юмрук в лицето, изгони ме навън и нареди на мъчителя ми на всяка цена да ме накара да работя. Всичко това продължи до 5 часа следобед. Много пъти ме товари с дървета и ме насилваше, бутайки ме, да ги нося. Наближаваше краят на деня. Най-после натовари на гърба ми един дебел дънер от върба, изваден от реката и напоен с вода, върза ми ръцете отгоре, вдигна другия край и ме буташе да вървя. Под натиска на тежестта, искаш не искаш, трябва да вървиш.. Така ме докара в района на лагера. (Досега боят ставаше в кръга на милицията). Под голямата тежест, от умората и глада (нищо ял, нищо пил), пък сигурно и от пясъка, аз се спънах и паднах, натиснат отгоре с върбата. Мъчителят ми се разкрещя, разпсува се, ритайки ме отдолу. Искан

ше да стана, без да разсъди, че в такова положение и най-силният човек на света не би могъл да стане, след като не може да използва ръцете си, за да се опрے на тях. По същото време мина един сержант от милицията и като видя, че не ставам, извади пистолета си и започна да ме заплашва, че ако не стана ще ме застреля. След като повтори и попрети тази заплаха, аз, както бях затиснат, с големи усилия някак поизвъртях главата си изпод върбата и го попитах: „Наистина ли можете да ме застреляте?“. „Да“ – отвърна той. „Моля ви, застреляйте ме, освободете ме от вашия комунистически рай!“. Разярен, той ме ритна с ботуша си и се запъти към будката на надзирателите, която беше на входа на портала. Изкрещя на намиращите се там надзиратели: „Глупаци такива, отвържете го по-скоро! Виждате, 3000 души гледат как го мъчат!“.. Отвързаха ме и трябваше да стоя там прав, докато раздават вечерята. Един от гругарите, който бе гледал как ме мъчи моят инквизитор, каза: „Шемков, ние знаем, че ти няма да му отмъстиш, но само да се смени режимът, аз ще го намеря този мръсник и жив ще го одера. Аз ще му плата заради тебе!“.

Тези три хиляди души, които гледаха тогава издевателствата над мен, а и многото други хиляди, които са гледали подобни мъчения над мен в други случаи, не бяха случайни хора. Бяха от управляващата класа преди комунистите да дойдат на власт. Хора, до които не е можело лесно да се стигне – министри, народни представители, полковници, генерали, висши полицаи; фабриканти – цветът на интелигенцията на народа. И ето сега, събрани тук, трябваше да видят с очите си разликата на една религия от

друга. Те питаха: „Защо не работи този човек в събота?“. Другите им отговаряха: „Адвентистите спазват съботата като свят ден, понеже така пишело в Библията...“ *Проповядвах не с Библията в ръка, но със страданието си и с устояването си седем години и половина.*

В своите плановете Сатана сигурно си е мислил: „Господи, ето, пак ще попреча на спасителната Ти работа за хората! Няма да позволя на Твоите протезети да стигнат в рая. Ето, в Плевен си изпратил един запален проповедник, но няма да успее да направи нищо. Няма да му дам салон, за да събира там хората, които Ти би искал да спасиш. Ще го изпратя в Белене, нека се опита там да проповядва!“. И той успя в това свое зло дело. Не ми даде салон и ме изпрати в Белене. Но сякаш виждам как Бог в небето тържествува над дявола и му казва: „Ти не му даде салон да говори на 10-15 души, но го докара тук, за да проповядва на хиляди. Ти не знаеш през какво училище съм го прекарал още като дете. Ще видиш, че си сбъркал. Само живота му няма да вземаш!“. *Но колкото и да е хитър дяволът да върши зло, Бог може да обърне всички неговии замисли за Своя прослава.* Ето, аз – един от най-неспособните проповедници, имах хиляди наблюдатели, които виждаха християнството на дело – устояването за вярата, човещината, търпението и мира в страданията. Моите наблюдатели не бяха прости хора. Имал ли е дори някой от нашите най-издигнати проповедници аудитория от министри, народни представители, почти всички лидери на многобройните партии в България, госта фабриканти, генерали, полковници, висши чиновници от милицията, професори, адвокати, инженери, дипломати, та

и един министър-председател? Как ли е скърцал със зъби дяволът, когато е видял, че този македонец, на когото се е опитал да затвори устата, пак проповядва и всички му съчувстват и одобряват неговото държане? Всички се интересуват защо не работи в събота, а другите – свещениците (православни и католици), протестантските пастори и мюсюлманите не искат и пръста си да помръднат. Всички го излагат, като с поведението си доказват, че неделята действително не е Божият свят ден, защото ако беше от Бога, те щяха да се борят за нея като моя проклет Шемков. „Как сбърках – сигурно се е вайкал дяволът, – как налетях на този сиромашки син, а не си избрах някое мамино пухкаво галено синче! Нищо не ми остава, освен да го ликвидирам. Но това не смея да направя. Да се опитам някак да го сплаша, ама как – нито от комари се бои, нито от студ, нито от глад, нито от бой и отгоре на всичко пее! Брей, взех си белята с моя мършав тип, как попаднах на него! Как издържа! И освен това, където и да ходи, все се смее и пее! Вбесява ме това негово пеење. Вместо аз да му затворя устата, той ще накара мнозина от тези да повярват в Бога. Стоици, които излизат от лагера, възхваляват вярата на тази омразна църква на адвентистите поради държането на оня тип – Шемков. Нищо не направих!“

Наближаваше Новата 1958 година. Няколко дни преди новогодишния празник, доколкото си спомням, беше последната събота от старата година. Горанов – шефът на лагера, ме повика на портала и ми заповяда да работя през този съботен ден. Отказах, както бях правил вече близо 6 години. „Ще работиш!“. Отговорът беше: „Няма да работя!“. Този дуел на

думи се повтори няколко пъти и след това той ни изкара извън лагера към работното място, което беше наблизко. Това не беше някаква нужна работа – само да ни мъчат в този силен студ. Вън термометърът показваше минус 20 градуса, а това означаваше, че през нощта ще бъде най-малко 30 под нулата. След половин час Горанов дойде на обекта, за да види дали ще работя или не. Щом ме зърна, попита бригадния: „Работи ли съботянинът?“. Преди той да отговори аз застанах пред него и казах: „Няма защо да го питате, аз ви заявих, че няма да работя“. Обзе го силна ярост и в беса си той извика: „14 дни в карцера!“ Казах: „Не 14, а 114 да кажете, няма да работя. Готов съм да умра за вярата си!“ „Марш!“

Затвориха ме в карцера – помещение дълго около 8 метра, без таван. Когато валеше сняг и имаше дори малко вятър, снегът падаше вътре. Нощем през керемидите се виждаха звездите. Подът – от бетон, а стените измазани с цимент. Скреж покриваше всичко. Чист въздух – в изобилие.

Нямаше нито един сантиметър дърво – само бетон и лег. Чорбата я даваха също замръзнала. На Нова година вечерта дойде дежурният надзирател и ми каза: „Съблечи си шинела и ми го дай!“ „Ама как?“ – само успях да кажа, но той още по-натъртено повтори заповедта. Какво можех да сторя, освен да го дам? Цяла нощ скачах и не заспах, за да не се разболея. Тази нощ ми се видя по-дълга от всички други, като че ли беше не 16, а 116 часа. На сутринта надзирателят пак мина. „Честита Нова година, г-н надзирател! Господ да ви дава здраве!“ – извиках. Изгледа ме дълго, после се обърна и каза на придружаващия го: „Дай му шинела!“

Това не беше първото ми влизане в карцера. Най-честият му посетител бях аз. На много места бях написал: „Бог е Цар“ и различни други адвентни мотиви, но никога не бях писал молитва. Влизайки в карцера този път, аз съзнавах последствията от едно простудяване. Обзе ме страх и за да се успокоя, написах една кратка молитва в най-тъмния кът. Търсех като цар Давид Божията намеса. Страхът ме напусна, предадох се в Божиите ръце. Вечерно време събличах шинела, събувах гумените цървули, сяхах, вмъквах нозете си в ръкавите на шинела, завивах се с него до кръста и лягах на бетона. Ако вашето легло не ви се вижда удобно, опитайте да го замените с това! По-дълго от половин час не можеше да се спи, събуждах се измръзнал и започваше дълго скачане и тичане. После отново лягах и така нощ след нощ, ден след ден, само с тристаграмово парче хляб и замръзнала чорба. Минаха 14 дни и излязох. На самата врата на карцера срещнах мой приятел, който също бе наказан за 14 дни, но той беше много добре облечен, имаше дълъг кожух, а беше и здравеняк. Когато изтече и неговото наказание, чух, че ме търсел. Когато ме намери, дръпна ме настрана и фиксирайки ме с очи попита: „Шемка, ти ли написа онази молитва в тъгъла?“. „Защо питаш?“. „Кажу, де!“ „Добре – аз, защо?“. „Знай, че ако не беше тази молитва, щях да умра от студ, но тя ми даваше сила да се боря – и ето ме жив! Благодаря ти, че си я написал!“

В лагера между многото въдворени беше и последният министър-председател Муравиев. Близо две години след като бях лежал в карцера, лагерът беше закрит и всички бяхме освободени. Веднъж д-р Георгиев (адвентист) посети с със съпругата си Ямбол и

в 15-те мисионски минути разказа следното: един ден (това било скоро след закриването на лагера), разхождайки се по улиците, срещнал Муравиев. Осведомил се за здравето му и той му отговорил, че е добре. После казал: „Разбра ли новината?“. „Коя?“. Муравиев рекъл: „Ти знаеш, че бях атеист, но когато видях вашия Шемков как излезе жив и здрав след като престомя в ареста 14 дни на минус 30 градуса, повярвах, че има Бог! Сега съм вярващ!“

Бях отново в наказателната бригада. Около полунощ ни вдигнаха – хайде на работа. Отведоха ни на брега на Дунава. Там имаше един шлеп пълен с камъни за строеж. Трябваше да ги стоварим. Качиха ни на него и когато ги видях какви са големи, попитах гругарите с какво ще ги вдигаме, сигурно ще докарат багер. Един от тях, който и груг път бе разтоварвал подобен шлеп, се изсмя: „Ето багерите!“ и показа двете си ръце. И наистина тези грамадни късове камък трябваше да се стоварват с ръце. Сложиха за мост дебела и широка талпа и един по един, всеки с камък в ръце, слизахме по нея. А тя се превиваше под тежестта и вибрираше. Ако не внимавах, можеш да паднеш в Дунава заедно с камъка. На сутринта ни дадоха чай без захар и работата продължи. На обяд и вечерта – супа и хляб. Понеже били предвидили разтоварването да завърши за един ден (те не осигуриха обаче две или повече талпи, за да може камъните да се стоварват по-бързо, а само една), през двата други дни и двете нощи, колкото продължи работата, не ни дадоха нито хляб, нито храна. През цялото време валеше дъжд и сняг, а ние без всякакъв подслон, без грехи за дъжд и без храна непрекъснато стоварвахме. Камъните, които бяха паднали в Дунава трябва-

ше да се изваждат и тези, които ги вадеха, трябваше да влизат с грехите си, без да има къде да се изсушат. Разтоварихме шлепа на четвъртия ден сутринта и чак тогава ни дадоха по два черпака супа. Повече от половината хора се разболяха тежко.

ЧОВЕК УМИРА, КОГАТО КАЖЕ БОГ

Понякога отивахме госта далече на работа и на връщане, след като се бяхме трудили цял ден, пак вървяхме няколко километра, носейки инструментите – лопати, кирки, белове. И за да си направят смях, какво ли не правеха с нас! Когато островът беше наводнен, имаше трапища, където водата се задържа много по-дълго, но щом се оттеглеше, на дъното оставаше утайка от фин пясък, по-точно кал, която докато не изсъхнеше беше истинска пързалка. И ето, на връщане ни спираха, строяваха ни по четирима и казваха: „Дай тон за песен!“. И тръгнахме, но след три-четири крачки редът се разваляше, понеже никои не можеше да върви нормално. Всеки гледеше да не падне и нито песен, нито ред можеше да се спазва. Пак ни спираха, пак „Строй се!“, пак „Дай тон за песен!“, пак „Тръгни!“. Но след някой и друг метър всеки отново отиваше на своя страна и строят се разваляше. А милиционерите се наслаждаваха, смееха се. И пак ни строяваха, пак „Дай тон!“ и когато това се повтаряше няколко пъти, понеже не можехме да запазим строя, идваше команда: „Строй се по четирима!“ и след това „Лягай по лице в калта за наказание!“. Всеки гледеше да се изкаля колкото може по-

малко, но тогава един идваше и блъсваше с крак всеки, който не е легнал както трябва. Така – кални, пак ни строяваха и това се повтаряше, докато тези от въдворените, които бяха с болно сърце или от слабост вече не можеха да се вдигнат, изнемогваха. Тогава ни извеждаха на сух път.

Изобретателят на това сатистично увеселение беше един жълт и блед милиционер. Наричаха го язваджията. В тази посока рядко отиваше голяма група хора, обектът беше отдалечен (на 7-8 км). Работниците трябваше да носят и кирка, и бел, и лопата, а като добавка към тях и торбата, в която е всичко – храна, грехи за лошо време... Тези килограми на дълъг път стават двойно по-тежки. А и работата беше тежка. Представете си – цял ден сте работили с всички сили, полугладни и ето, сега ви предстои отново дълъг път. Това ужасно място се намиреше на един или два километра преди бараките. Фуната кал беше тънък подвижен слой. Тя не беше част от общата кал и беше невъзможно да стъпиш на нея и да останеш на същото място, непременно стъпалото се хлъзгаше или напред или назад, или наляво или надясно. Обикновено ни съпровождаха трима милиционери. И „язваджията“ им беше отговорник. Щом сутрин ни подкарваха на работа в тази посока, ние – старите лагеристи – знаехме: довечера ще има „танцуване“. Тази кал можеше да се избегне, понеже на отиване никога не ни караха да минаваме през нея, а само на връщане. Представете си да сте гладни като кучета, изтощени от тежката работа, едва да влачите краката си от дългото ходене и да дойде някой да се гаври с вас по такъв начин! Кой нормален човек, колкото и напласен да е, ще пожелае да легне в тази

лепкава тиня? Всеки гледаше хем някак да задоволи инквизитора, хем да не се изкаля съвсем. И ето го човека, свръх-човека, който „носи светлото бъдеще на България“. Той заставаше зад всеки клекнал лагерист и с едно нескривано презрение и удоволствие го буташе да падне в калта по лице и го натиска, докато изцяло се окаля. Другите двама милиционери бяха по-човечни и понякога ни отърваваха от този „човекоец“, но не всякога. Можете ли да си представите как всеки от нас желаше да излезе от това място на „превъзпитание“ и да се освободи от подобни унижения? *Душата ви плаче, вика за възмездие и само Исус може да ви даде сила да кажете: „Прости ми, Господи, понеже не знае какво прави!“*.

С този милиционер по-късно имах едно лично преживяване, при което той изпадна в голямо унижение пред мене – гали това не бе наказанието му за тормоза над беззащитните хора? Къде беше Максим Горки да види как гордо звучи името „човек“ в лагера „Белене“?

Друг един път пак бях в бригадата на непослушните. Нормата беше да се изкопае 10 кубика пръст, но трябваше да се слезе на дълбочина 2 м. Хляб – триста грама на ден поради наказанието. Нормата – два пъти по-голяма, а хлябът – близо два пъти по-малко. Преди ни даваха от общата храна на всички лагеристи, но този път цял месец ни сипваха от един казан по черпак солена вода, а от баката с боба вземаха лъжица боб и с пръст изброяваха по десет зърна на всеки. Значи, за да изкопаеш, натовариш и изнесеш встрани, на двеста-триста метра, и после да изкачиш на гиганта тези десет кубика, са ти достатъчни десет бобени зърна! Имате ли представа какъв глад чувстваха тези

хора? След тази „богата“ храна – пак на работа (бяхме всичко петнадесет души, строени по четирима) – Веднъж колегата от първия ред видя едно говеждо изпращане, в която имаше зърна от царевица, които старият вол явно не бе могъл да сдъвче. Той бързо извади канчето си за храна, грабна две три шепи от изпращането и ги сложи в него. Милиционерът, който видя това, притича и му ритна канчето с крак. Докато той отиде да си го вземе, аз използвах момента. Извадих своето, загребах колкото можах и бързо го скрих. Милиционерът не ме видя. Когато отидохме на работния обект, където на много места в дупките имаше вода, измих мръсотията и на дъното на канчето останаха доста зърна, половинки и четвъртинки. С каква наслада ги изядох, нищо че миршеха на говедо. Блажено говедо! Тежко и горко ти, ако се беше родило човек!

По-късно един приятел, гледайки ме отслабнал и изтощен да тикам количката, ми каза: „Шемка, този път си готов, няма вече да те види майка ти!“. Но точно тогава вуйчо ми изпрати два литра рибено масло и аз се научих да го пия. Изпих го с хляб и оцелях – имаше надежда майка ми да ме види и тя наистина ме видя, но само за няколко дни.

Пак бях в наказателната бригада, но времето беше хладно, гладът постоянен, пак 10 кубика пръст всеки ден! Карцерът беше много студен, не можеш поне да спиш. Бях узрял за смърт. Един другар, виках ме му „Майора“, здрав мъжага, му станало жал за мене и един ден ми каза: „Шемков, много си зле, този път няма да издържиш, ще умреш. Имам един план как да излезеш оттук. Имам скрит съвсем малък лист. На него ще напишеш молба до инспектора да

те освободи. Ще я предадеш на едн -кой си милиционер, той ти симпатизира.“ Така и направихме. Изчаках този милиционер да дойде да ни пази и му подадох миниатюрното листче. Той ми каза, че ако било за друг, нямало да го вземе, понеже им забранявали. „Но за тебе ще го направя!“ . Оттогава зачаках. На втория ден този инспектор дойде и ме освободи, но ми каза: „Този е последният път, втори път няма да идвам“. Взех си багажа и излязох, но с голяма мъка стигнах до бараката си, която беше на двеста метра. Разбрах, че утре, ако трябва да отида на работа, ще ме карат да вървя бързо и да нося инструментите си за работа. Сега едва вървах празен. Сигурно щяха да ме бият по целия път и ще умра. Отидох при лекаря, за да го помоля да ми даде няколко дни почивка, докато се посъвзема. Той също беше лагерист като мене. Отказа, като се оправдаваше, че ако ми даде, той трябва да работи на мое място. Това не беше вярно. Отидох си с ясното съзнание, че утре ще е последният ми ден. Помолех се и казах на Бога да бъде волята Му. Завих се в грехите си и заспах, мислейки, че това ми е последна нощ в лагера. На сутринта се събудих, но когато отворих очите си се зачудих, че има хора в бараката по това време. Беше вече сигурно около 8 часа. Попитах първия, който се приближи: „Защо не си на работа?“ . „Днес няма работа за никого. Снощи Дунав скъсал дигите, целият остров е под вода и няма работа.“ Лежейки, благодарих на Бога, че се е погрижил за почивката ми вместо лекаря на лагера. Значи още не е дошло времето да умра. Благодаря Ти Боже!

Сестра Венценоса Кирова ми беше изпратила два килограма сухар, от дома получих масло. За една сед-

мица излядох всичко и се оправих. Другарите от групите обекти, където всички наказания се съобщаваха пред строя, за да се сплашат хората, дойдоха на нашия обект и ме видяха жив. Чудеха се, че изглеждам много добре. Четният, казваше се Кирил, също ми беше запазил колетите, вместо да ги върне, както му бе наредено. И ето, вместо смърт дойде живот. Лекарят, който не искаше да ми даде почивка, вече от 20 години е мъртъв, а аз още не съм. Човек умира, когато каже Бог, а не хората. Бог може да намери начин да спаси там, където човек не вижда изходен път. Слава да Му бъде!

ТЪГАТА Е ОПАСНА

Всички християни вярват, че ако някой понесе страдания за Исус Христос и за вярата, един ден ще има своята награда. И аз го знаех и вярвах. Исус е казал на апостол Петър: „Духът е силен, но плътта е немощна“. Но, ето, извеждат те пред хиляди мъже, събарят те на земята и те ритат като животно. Ставаш изкалян, разкъравен и после те затварят в карцера. Духът ти е доволен, че си издържал, че не си отстъпил, но остава една тъга в душата. Тя е опасна. Ако остане в теб или ще отслабнеш духовно и ще се откажеш от вярата си, или само от борбата си, или ще полудееш. Чувствах, че след побой, трябва нещо да направя, за да съм пак бодър и весел. Ама как? Човек е създаден за щастлив живот. Щастие то е негово природно, естествено състояние. Изгуби ли го, той не е в своето нормално настроение и не може

дълго да издържи. Тъгата е напрежение, което убива и физически, и психически. И ето, Бог ми внуши, че трябва да пея. Да пея, докато душата ми се разведри и тъгата изветрее от нея. Да пееш, когато си бит, не е леко. Лесно е да се плаче, но сълзите увеличават тъгата, а не я намаляват. И започвах да пея. Първите 3-4 песни пеех и плачех, след това полека-лека плачът изчезваше, гласът се усилваше и вече към 10-тата песен можех да запея някоя по-весела мелодия и след това обикновено лягах да спя. Комунистите имаха разработени начини да упражняват натиск над волята и духа на хората, за да ги пречупят. И обикновено един-два часа след побоя идваха да видят как се е отразил той на човека. Чудеха се, когато ме намираха заспал.

– Как можеш да спиш?

– Защо да не спя?

– Та нали преди малко те бихме, как можеш да спиш?

И тогава имах един и същи отговор:

– А, аз трябва да съм готов за утре.

Често пъти ме биеха по два-три пъти на седмица. А всяка събота трябваше да съм готов за нещо по-особено – бой, карцер и разпавици. Но най-тежко беше очакването. Боят е изтезание над тялото, а очакването е изтезание за нервите...

КАК СЪМ МОГЪЛ ДА ЗАБРАВЯ...

Въпреки че нямаше календари, всеки знаеше кога кой ден е. Петък вечер за мен, както и за всички агенти по света, е най-хубавото нещо – свършва трудът, започва почивката, идва денят на Твореца, времето на Неговите синове и дъщери да Го прославят. И ето, в петък, започнах съботата с прочитане на един псалм и с молитва и си легнах. На другия ден сутринта, забравил всичко, взех инструмента според обявената работа и излязох извън лагера на посоченото място за строяване. Във весело настроение седнах на един дънер от дебела върба. Понеже излязох между първите, имах доста време да се чакам. След малко до мен седна един лагерист, също с инструменти. Въпреки че не го познавах, той ме заговори: „Шемков, ти днес работиш ли?“. „Да!“. „Ама как?“- удиви се той – нали е събота, твоят ден?!“. Събота? Сякаш огън ме заля отвътре, като че ли бях пил бензин и някой го бе запалил там! Станах бързо и тръгнах към прииждащите вече другари да видя моите близки хора и първият, на когото попаднах, беше бай Генчо от Стара Загора. „Бай Генчо, днес какъв ден е?“. „Кирца, (така ми викаше той), на то се знае – днес е събота“. Благодарих му, но търсех още доказателства. Попаднах на втория си добър приятел, точно него исках да видя – Кирил Прелезов, също от Стара Загора: „Ага, кажи ми днес кой ден е?“. „Как, не знаеш ли, днес е Шемковден, твоят ден“. Благодарих му, отминах го бързо, за да не види обръкването ми и започнах да плача: „Как съм могъл да забравя, че днес е събота? И какъв срам щеше да бъ-

де, ако бях започнал да работя!“

Нито една друга събота в живота си не съм прекарвал така тежко, както тази, повтаряйки си стоцици и стоцици пъти: „Как можа да забравяш? Как можа да забравяш?“. Но ако аз, измъченият и слаб човек, забравих, имаше Един друг, Който не беше забравил и Който, виждайки в моя ум, изпрати човека, когото аз не познавах (а може би да беше и моят ангел), за да ми яви, да ме свести и ме спаси от позора, който щеше да падне върху мене и върху Бога. *Колко е хубаво да имаш Бог, Който всичко вижда и всичко знае! Той винаги е близо до нас и както на Адам и Ева откри Своята воля, както се приближи при Каин, преди той да извърши убийството и му каза: „Пази се, грехът е пред вратата ти, но ти трябва да го владееш“, така беше и близо до мен. Каин не послуша, но аз го направих и всеки от нас трябва да слуша, когато Светият Дух чрез съвестта или чрез някой друг му напомни да се свести и да избегне злото. Слава Ти, Господи, че ме освободи от този позор! Да е благословено Твоето име тук на Земята и дай да мога един ден да славя святата събота в Твоето присъствие във вечността! Амин, амин, Господи!*

МОЯТА ДИПЛОМА

На острова имаше голяма зеленчукова градина и един ген ни прехвърлиха от втори обект на трети (или на първи, не съм сигурен). Имаше и големи площи, засети с жито, които трябваше да се жънат. На този обект началстваше един подпоручик от милицията, който се заяде здравата с мен. Обикновено обикаляха с коне. Изкарваха ни на работа, по жетва, и около единадесет часа пристигаха трима или четирима да попитат бригадния: „Съботянинът работи ли?“. Когато това се случваше в събота, аз обикновено бях наблизко и отговарях: „Не“. След псувни започваха да ме гонят с конете да работя. Обикновено един по един засилваха конете си срещу мене с вик: „Вземай сърпа и започвай да жънеш!“. Единият пришпори коня към мене, после вторият, третият и четвъртият. Но, чудно, нито един път конят не ме блъсна или сгази, въпреки че стоях на място. Когато виждаха, че не бягам и не се плаша, нито вземам сърпа да жъна, грабваха прътове или гървета и започваха да ме бият. Няколко пъти ги оставих известно време да ме удрят, а после издигах гласа си, (а той беше силен) та всички да го чуят. Често близо хиляда души бяха на работа: „Защо не спазвате Конституцията на България? В нея е гарантирано правото на всички граждани от всички вероизповедания свободно да изповядват своята религия!“

Моите приятели се питаха: „Какво ще стане с Шемков?“. Новите лагеристи, виждайки как ме мъ-

чат, казваха: „Ей сега ще започне да работи.“ „Шемков ли? – отговаряха старите – никога в събота!“. Всички спираха работа и гледаха какво ще стане. Докато не започнех да говоря, те ме принуждаваха с бой да взема сърпа и да жъна, но щом се чуеше гласът ми, забравяха за жътвата и започваха да ме гонят. Страхуваха се да не би тези 1000 души, всеки със сърп в ръката, да кажат: „Докога, бе, ще ни мъчите?“. И с един „Юруш“ да пометат малкото милиционери. В обекта вече ме очакваше биячът и след „обработката“ ме затваряше в карцера. Този летен карцер беше най-лошият. Бе ниско помещение, издълбано под насипа. Когато влезеш вътре, те удря миризма на речна тиня. С всяка крачка краката ти все по-дълбоко затъват в тинята. Там трябваше да прекарам съботата, неделята, понеделника, вторник, сряда и чак в четвъртък ме изкарваха. А другата събота се повтаряше същото. Тук и там в калта имаше парчета тухли, донесени от предишните наказани, но това не беше нищо. Трябваше човек да легне направо в тинята. Ако не е умен и легне по гръб, туберкулозата му е готова. Аз винаги лягах по очи с ръце на гърдите. А заспиш ли, събуждаш се само след половин час като пиян от миризмата. Но това „излез-влез“ ми дотегна. Реших повече да не излизам. Ще искам да умра вътре. Надзирателят дойде в четвъртък да ме освободи. „Излизай!“ Направих го, но заставах пред един груг, по-малък от този и по-сух карцер. Надзирателят ми казва: „Заминавай!“ Аз обаче все стоях, без да помръдвам. „Заминавай!“ – викна той сърдито. „Няма да заминавам – казах – дотегна ми това „излез – влез“, искам да умра вътре, да се освободите и вие от мене и аз от вас. Той кипна и когато се засу-

ли да ме удари, (а беше една грамага от кости и мускули – от мен нямаше да остане нищо), само отскочих встрани и избягах в бараката. Същия ден вечерта, на съвета, този надзирател докладвал: „Шемков не се страхува от карцера и не иска да излезе. Казва, че иска там да си умре“.

След съвета решили вече да не ме затварят в карцера, а понеже по-рано бях заявил, че няма да умра в лагера, а ще изляза, от страх да не би да избягам, наредили да ме сложат на най-високото място на обекта. И така стана. В събота аз седя на слънце, а всички около мен работят. Чувам тук и там някой от другарите да казва: „Виж, Шемков си прави слънчеви бани, а ние работим“. А някой ще му отговори: „Щом му завиждаш, стани и ти адвентист и ето ти слънчева баня“. Друг допълва: „Ама преди слънчевата е кървавата – това е лошото!“. *Колко е добър Бог! Колко дни дишах нечистите и влажни изпарения на тинята и ето, Той промисли за мен време за възстановяване – слънце и почивка. Слава да Му бъде!*

Управниците на лагера гледаха по всякакъв начин да ми вгорчат живота поради непослушанието ми – че не работя в събота. Освен наказанията, карцера и побоищата те намираха начини да те сложат там, където ще страдаш много, и то все с единствената цел – да търсиш милост от тях, което пък използваша като удобен повод да те ангажират като доносител. Това беше идеалът на комунистите за всички неприятели и врагове на режима (впрочем аз никога не съм им бил враг, въпреки че не съм одобрявал тяхната идеология). Те се съмняваха във всекиго, пък и в самите себе си. Всеки беше под наблюдението на някого!

„Ти си един неправилен тип, от който и донос-

ник не става“ – това ми заяви чиновникът от Държавна сигурност в лагера. Ето за мене една чудесна „диплома“. За да ми каже това представителят на ДС, значи са ме изпитали, опитали са всичко и съм бил категоризиран като не поддаващ се тип! Но щом си такъв, ще ти се вгорчи животът колкото е възможно повече! И едно от най-неприятните неща беше, че ми определиха място някъде до писоара (клозет изобщо нямаше в бараките) и между хора, често страдащи от стомашни разстройства.

Спах на горния нар, вдясно от писоара. До мене беше един млад човек, офицер от армията, цял попухнал, с отекли нозе, с болно сърце, вечно гладен, спривав като оса и с постоянна диария. Вечер хората от бараката от една и съща партия, приятели или роднини се събираха заедно да вечерят или да си поприказват. И ето, моят комшия се надигаше, откачваше тенекията, (щастие и за него и за всички нас беше, че намери тази тенекия, която имаше и похлупак), отваряше я, клякаше на нея и започваше и музиката, и съпровождащият я „парфюм“. Някои от долния нар ми извикваха: „Шемков, хвърли го долу!“. Но с какво е виновен човекът? Ако имаше клозет, би било друго. Но след като няма? Това се повтаряше всяка вечер по два – три пъти. Добре беше да си приключил преди това с вечерята си...

В България има много хубави мъже. Такъв беше и един полковник от гр. Хасково, чието име не си спомням. Весел, любезен, още запазил чара на офицера заводател. Той беше украсението на бараката ни. Дали някой от нашите беше доносител нещо за него или по сигнал на ДС – не знам – един ден го извикаха и чухме, че отишъл на разпит. Мина госта време и след около ме-

сец една вечер се пръсна новината, че полковникът се е завърнал, но бил полудял от изтезанията. Как е възможно?! За жалост на всички, това беше истина. Оставяха го в помещението и през деня къде каквото намереше, всичко изяждаше. Ощети мнозина, но никой не му се скара, понеже знаеха, че виновният не е той, а други. Но не беше само това. Още си носеше офицерската униформа, но без пагони. Прехвърлиха го в моя кѳт, известен с обитателите си, които не могат да се въздържат. Пак весел и приказлив, само че повече от по-рано, когато беше нормален. Един ден, както весело приказваше, спря внезапно да говори и изненадано извика със силен глас: „Олеле, майко!“ и започна да върши голяма нужда под себе си, в дрехите си, без да се сети какво трябва да направи.

Бараката, която го този момент шумеше, живееше, отведнѳж бе осенена от смъртта. Заглѳхнаха говор и смях, стихна шумът от канчетата за храна. Легна мъртва тишина – без команда, без заплашване. Всеки си спомни какъв човек беше полковникът преди месец и ето какво направиха от него бранителите на много възхваляваната идеология. Всеки се запита за сетен път: „Какво ли ще стане утре и с мен? На кого ще оставя децата си, жена си и родителите си? Ще изляза ли някога оттук като тежко бреме за семейството си, вместо за помощ?“. Оловна тежест притисна гърдите на всички. „Боже – казваха тихо в себе си – няма ли край това тегло? Докога?“ И тези, които никога не са вярвали, в този момент се обръщаха към Бога с молба: „Спаси ме, Господи! Да не полудея! Смили се за децата ми!“.

Бараката не оживя повече тази нощ. Налегна я сив, тежък сън.

ГЕРГЬОВДЕН В ЛАГЕРА БЕЛЕНЕ – 1957г.

Управител на обект 2 (наказателен) в лагера Белене тогава беше Георги Гогов. Той празнуваше своя имен ден в самия лагер. Този 6 май беше страшно гържовен. Валя цяла нощ. Продължи и през деня, но много силно. Небето се беше спуснало ниско, облаците бяха придобили зеленикав оттенък, водата се лееше от тях, като че искаше да измие всичкото зло в човешките сърца.

До обяд охраната ни гържа на работното място, но да се работи беше невъзможно. Всичко се бе превърнало в кал. Към обяд казаха: „Подреждай инструментите! Строй се за преброяване! Тръгвай!“. Всички бяхме мокри до кости, водата течеше вече и в гърбовете ни. Стигнахме пред портала и шефът на охраната отиде да докладва, че не може да се работи. След малко дотича управителят Гогов пиян, напуша ни и каза: „Назад, гадове, отивайте на работа!“. Без нито дума тръгнахме като добитък, който обръщат, за да влезе в нова бразда. Протестирахме само с очи и със сподавено мърморене. Отидохме на работното място, но гърждът като че ли се усили. Постояхме известно време и пак последва команда: „Строй се и тръгвай!“. „Какво ли ни чака моя път?“ – питаха се мнозина, но никой не посмя да изрази страховете си.

След час трудно ходене в калта пристигнахме. От цървулите ни на всяка стъпка плискаше вода. Без-

смисленият марш свърши и ето ни пак пред входа на лагера. Старшината докладва, но управителят Гогов пак изтича, още по-пиян от преди. Както първия път, така и сега, последва псувня и нареждане „Назад!“. И се изсмя с пиянско кикотене, пълно със злорадство, че може да мъчи някого. Никога в живота си не бях виждал такова отчаяние, изписано по лицата на хората. Обърнаха се тъжни, преуморени, обидени до гръното на душите си от тази нечовешка жестокост. Виждайки това, блъсках мозъка си и питах: „Как да им помогна да излязат от това отчаяние?“. Сетих се. За учудване и неодобрение на моите другари започнах да пея познатата на всеки лагерист песен „По тихите стени байкалски“. Виждайки техните неодобрителни погледи, им извиках силно и настоятелно: „Пейте!“. Не минаха и няколко секунди и всички вече пееха тъжните думи за беглеца от Сибир. Гласовете ставаха все по-мощни и по-весели. Песента свърши, по-младите от нас захвърлиха торби, цървули, някои даже и шинели, понеже и така всичко беше мокро. Започнаха да си подвикват като на сватба, някои хвърляха войнишките си кепета във въздуха, а след малко се хванаха за рамената и поведоха народно хоро. Към него полека-лека се присъединиха всички, викайки като пияни сватбари. Охраната ни обкръжи учудена, смаяна от бързата смяна на настроението ни. Четиристотин души викаха, скачаха в калта неугържимо и весело. Никой не мислеше в този момент за прибиране. И последва едно чудо – порталът бе отворен неизвестно от кого и ние бяхме поканени да отидем в бараките си!

Отчаянието бе изчезнало; песента бе измила уни-

жението от този ден и сега през портала минаваха не отчаяни, безпомощни лагеристи, а усмихнати, силни духом победители на своята моментна слабост, която би позволила на техните мъчители да триумфират и да злорадстват със своите безчувствени сърца и прегорели съвестии.

Оттогава минаха години. Дали г-н Гогов си спомня, че на своя имен ден в 1957 г. остави 400 души да зъзнат под студения вода на дъжда цял ден, за да осмисли безсмисления си живот? Ето, дойде ден той да е затворен, а някогашните затворници да са свободни! Има Бог, г-н Гогов, Той въздава правда и то – справедливо!

От думите на апостол Павел във Филипяни 1:29 разбираме, че на нас е дадено не само да вярваме, но и да страдаме за Христос, което е привилегия, милост, чест. За жалост не всички приемат страданията като чест, а като мъчение и вместо да се усъвършенстват чрез тях, отстъпват от вярата. Трябва твърдо да вярваме – щом Бог е позволил да ни връхлетят страдания, Той го е допуснал, понеже е знаел, че можем да ги издържим победоносно с Негова помощ.

НЕЩО ЗА ЛЮБОВТА

И все пак, да не забравяме, че страданията не са средство за спасение. Те са един вид добро дело, както всички други. Те са плод на вярата. Но без покаяние, без духовен поврат и освещение, няма спасение. Ако някой не се е родил отново и неговият характер не е заприличал на Христовия, страданията, (ако е имал такива), с нищо няма да му помогнат. В извест-

ната 13 глава на Първото послание до коринтяните апостол Павел е осветлил този въпрос съвършено. Наистина, на мен се падна честта да страдам за Исус повече, отколкото на много други, но аз съм наясно, че ако не продължавам да живея според съвършения закон на любовта, страданията, които съм претърпял, няма да ме ползват, нито ще вляза в царството Божие.

Истинската любов не е цвѐте от нашата планета. Тя е небесен принцип, основан на благородния дълг и на силното желание да направим другите щастливи. Волята и разумът играят главната роля – чувствата са контролирани от тях. Подобно на Господа, Който умря, за да спаси враговете си, защото ги обичаше, защото знаеше, че не са господари на своите действия, но са безволеви роби на греха и Сатана, така и християнинът умее да разбира, да прощава, да обича – въпреки всичко.

Колко е възвишено благородството, което Бог изисква от кандидатите за небето! Колко велико нещо е да си християнин! Какво щастие е да обичаш враговете си! Само Божествената любов, която Той показва и която ти си приел, може да представи Исус достойно пред света! И единствено тогава Господ може да те нарече Свой брат!

Да си бил в концентрационен лагер като този в Белене дълги години, да си видял и преживял всичко, което може да се види и преживее в такъв ад и да излезеш жив и здрав оттам, е чудо. Но да не намразиш тези чудовищно безмилостни хора, които са способни да мъчат и убиват стотици и хиляди – това е още по-голямо чудо – Божие чудо!

Мили мои братя по вяра, дръжте високо знаме-

то Христово, въпреки всички трудности и страда-
ния! Ако трябва то да бъде изпръскано и с вашата
кръв, не забравяйте, че за да ни спаси, първо Той го е
изпръскал със Своята! Любовта Христова изгонва
страха. Страхливците няма да влязат в Христово-
то царство.

Дојди по-скоро, Господи Иисусе,!

*Четиридесет и четири години по-късно до
Априловска гимназия, Габрово*

С родителите си – Парашкева и Георги Шемкови и сестра си – Веселинка

Кирил Шемков е роден на 11 януари 1913 г. в гр. Прилеп, Македония, в семейството на Георги и Параскева Шемкови. Баща му, дълбоко вярващ човек, проповедник към Църквата на адвентистите от седмия ден, работи активно и създава групи и църкви в Македония и Сърбия. Майка му е учителка в родния му град Прилеп.

През 1937 година Кирил Шемков се дипломира във филологическия факултет на университета в гр. Скопие. Работи върху докторска дисертация. По-късно спечелва стипендия и е поканен да специализира славянска филология в Чехия, Полша и в Сорбоната, Франция. В същото време обаче е поканен и в Божието дело. Очакват го и в САЩ с добри предложения за специализация в бъдещата му проповедническа дейност. Но започва Втората световна война и Кирил Шемков прави своя избор да работи за хората. Това трудно време очаква своите герои на вярата и човеколюбието. Идва в България и започва работа като стажант-проповедник във Варна. Но времената се менят и след края на войната идва новата власт, която отрича Бога и насажда атеизъм. По това време Шемков работи в Плевен.

През пролетта на 1949 г., за активна мисионска дейност е арестуван и хвърлен в концлагера в Белене. Седем години и половина проповедникът е свидетел за Бога с живот и вяра пред хилядите затворници, преминали през ужасите на лагера. Оживял по Божие чудо, Кирил Шемков е освободен през 1956 г. и заминава за Белгия.

След Белгия се завръща в родната Македония, а когато идват политическите промени, отново е в България, първо във Варна, а след това се установява в Габрово. До края на неговия живот вярата му, успяла да разкъса бодливата тел на политическия терор, е била винаги жива, дръзновена и въздействаща за млади и стари.

Кирил Шемков завърши своето войнстване във вярата и влезе в своята почивка с надеждата, че ще бъде събуден в утрото на Възкресението. Неговият земен път свърши в събота - 07.07.2007 година. Вярваме, че по този начин Господ го е почел за неговата вяроност и устояване святата съботна почивка, благословена и осветена от Бога.

Интернет Връзки:

<http://www.sdabg.org/>

Църква на адвентистите от седмия ден - България.

<http://www.casdgabrovo.sdabg.net>

Църква на адвентистите от седмия ден - Габрово.

<http://www.newlife-bg.com/>

Издателство „Нов живот“ - София

<http://izuchavai.me/>

Онлайн и кореспондентни курсове за:

- изучаване на библейските принципи за живот;
- здравословни принципи и навици;
- отношения и възпитание;
- археология и древни тайни.